

Kood	Punktid
------	---------

XXVIII AJALOO OLÜMPIAAD
GÜMNAASIUM
Lõppvoor 4. märts 2022

ISLAM JA ARAABIA MAAILM KESK- JA UUSAJAL

100 punkti

Koostaja Vladimir Sazonov

1. Nimetage riik Pürenee poolsaarel (929-1031) ja selle pealinn.

2p

Riik:.....

Pealinn:.....

2. Järjestage numbrite abil kronoloogiliselt neli esimest kaliifi alustades varasemast. 1p

Uthman

Abu Bakr

Ali

Umar

3. Nimetage valitseja, kes 1453. a vallutas Konstantinoopoli linna.

1p

Valitseja:.....

4. Mida tähendab Koraanis *al-Fatiha*?

1p

Vastus:.....

5. Lõpetage lause.

1p

Umajjaadide Damaskuse kalifaadi rajaja oli kaliif.....

6. 1571. aastal toimus Lepanto merelahing. Valige kolm selle lahingu kohta käivat õiget väidet ja märkige selle ette rist (X). 3p

- Itaalia linnriikide võit Hispaania laevastiku üle
- Lepanto merelahingus sai haavata tuntud kunstnik Michelangelo Merisi da Carravvagio
- Lepanto lahingus sai haavata ja kaotas käe Miguel de Cervantes
- See lahing toimus Püha Liiga (Hispaania, Veneetsia ja Kirikuriik) ja Türgi laevastiku vahel, lõppes türklaste lüüasaamisega
- Lepanto lahing oli oluline lüli Osmanite agressiooni peatamisel Euroopas
- Lahing oli Don Alba de Tormes edukas merevõit Alžeeria piraatide üle
- Lahing oli Abbasiidide kalifaadi viimane nurjunud katse saavutada kontrolli Ida-Vahemeres

7. Järjestage kronoloogiliselt Araabia kalifaadi ajaloos toimunud sündmused. 4p

- Abu Bakri surm
- Fatimiidide kalifaat
- Rašiduni kalifaadi rajamine
- Ummajjaadide kalifaadi rajamine
- Harun ar-Rašid
- Abbasiidide kalifaadi rajamine
- Bagdadi vallutamine mongolite poolt

8. Millisel aastal leidis aset Bagdadi vallutamine mongolite poolt? 1p

Vastus:.....

9. Märkige sümboliga X, kas esitatud väited sultan Mehmed II kohta on tõesed või väärad. 6p

Väide	Tõene	Väär
Mehmed II vallutas Konstantinoopoli linna 1450		
Mehmed II ema oli kreeka ja traakia päritolu		
Mehmed II ema oli algselt orjatar		
Valitses 1444–1446 ja 1451–1481		
Valitses 1451–1485		
Mehmed II vallutas Konstantinoopoli linna 1453		

10. Millal elasid need tuntud islami haritlased. Järjestage nad kronoloogiliselt. 3p

- Ibn Sina
- Ibn Khaldun
- Al-Idrisi

11. Kui küsitav impeerium vallutas Egiptuse 1517. a, hakkas kaliifi tiitel kuuluma selle riigi valitsejale. Millisest riigist käib jutt? 2p

Riik:.....

12. Kus asub Hidžaz (Al-Ḥijāz)? Millised kaks olulist linna asuvad seal? 2p

Piirkond:.....

Linnad:.....

13. Dateerige Timuri valitsemisaastad ja Baburi eluaastad. 2p

Timuri valitsusaastad:

Baburi eluaastad:

14. Mida tähendab Rekonkista (Reconquista)? Kus ja millal see toimus? 2p

Vastus:.....

.....

15. Mogulite dünastia valitses Indias (1526–1857). Milline mogulite suurvalitseja kandis sünnijärgselt nime Zahīr ud-Dīn Muhammad? 1p

Vastus:.....

16. Muhammad kui islami rajaja. Vastake järgmistele küsimustele. 4p

a) millisesse suguvõssa ja hõimu ta kuulus?

.....

b) millal Muhammad sündis?

c) kes oli Abu Talib ja kuidas ta oli Muhammadiga seotud?

.....

d) 25-aastaselt abiellus Muhammad selle rikka kaupmehe lesegaga, kelle nimi oli

.....

17. Mis tüvest või sõnast on tulnud araabiakeelne Qur'an – Koraan ja mida see sõna tähendab?
2p

Vastus:.....

18. Mida tähendab hidžra? Millal see toimus? 2p

Vastus:.....

19. Milline oli Qadisija lahingu tagajärg? Mis aastal lahing toimus? Kes kellega võitles? 3p

Osapooled:.....

Aeg:.....

Tagajärg:.....

20. Mida tähendab *sahab/sahaba*? 1p

Vastus:.....

21 Millal toimus Mantzikerti lahing? 1p

Vastus:.....

22. Kelle vahel toimus Manzikerti lahing? Tähistage tõene vastus ristiga (X). 1p

☐	Romanos IV Diogenos ja sultan Al-Arslan
☐	Sultan Osman ja Romanos II
☐	Abu Bakr ja Justinianus

23. Süleyman I Tore valitses Osmanite impeeriumis järgmistel aastatel... Tõene vastus tähistage ristiga (X). 1p

☐	1477-1522
☐	1510-1555
☐	1520-1566

24. Millal valitsesid Rašidun-kaliifid? Tõene vastus tähistage ristiga (X). 1p

☐	632-661
☐	650-750
☐	821-873
☐	932/934-1062

25. Karbala lahing toimus sellel kuupäeval. Tõene vastus tähistage ristiga (X). 1p

☐	28. mail 637
☐	2. detsembril 680
☐	10. oktoobril 680
☐	17. mail 684
☐	2. märtsil 687

26. Millisel aastal toimus Poitiers´ lahing? Kelle vahel lahing peeti? Kes lahingu võitis? 3p

Aeg:

Osapooled:

Tulemus:

27. Millisesse kalifaati kuulus Harun ar-Rašid? Tõene vastus tähistage ristiga (X). 1p

☐	Umaijaadid
☐	Marvaniidid
☐	Buiidid
☐	Abbasiidid

28. Rašidun kalifaati kuulusid järgmised kaliifid. Tõene vastus tähistage ristiga (X). 1p

☐	Abu Talib ibn Sulaiman, Umar, Ibrahim
☐	Abu Bakr, Umar, Uthman, Ali
☐	Al-Mutasim I, al-Mutasim II, al-Muhtadi, al-Wasiq
☐	Jazid III, Marvan al-Himar, Umar ibn Hattab, Muavija

29. Mida tähendab sõna imaam? 1p

Vastus:.....

30. Kes on beduiinid ja fellahid? 2p

Vastus:.....

.....

31. Seletage palun lahti mõiste hadž. 1p

Vastus:.....

32. Mida tähendab suura? 1p

Vastus:.....

33. Kes oli Al-Mansur ja millal ta elas/valitses? 2p

Vastus:.....

34. Mida tähendab vahhabism ja kes oli Muhammad ibn Abd al-Wahhab ning millal ta elas? 3p

Vastus:.....

.....

35. Mis linnas asub Topkapı palee. 1p

Vastus:.....

36. Mida tähendab mõiste kaliif.

1p

Vastus:.....

37. Mida tähendab mõiste vesiir.

1p

Vastus:.....

38. Mis riik on sellel kaardil?

1p

Variandid:

Abbasiidide kalifaat,

Osmanite imperium,

Umaijadi kalifaat,

Buiidide riik

Allikas: https://en.wikipedia.org/*****.png

Vastus:.....

39. Kes oli Salah ad-Din ja mis sajandil ta valitses?

2p

Vastus:.....

.....

40. Millal toimus Siffini lahing?

1p

Vastus:.....

41. Kus asub Omaan?

1p

Vastus:.....

42. Jeemen tähendab sõna-sõnalt järgmist... ? 1p

Vastus:.....

43. 1187. a toimus see lahing. Tõene vastus tähistage ristiga (X). 1p

☐	Hattini lahing
☐	Antiokia lahing
☐	Manzikerti lahing
☐	Damaskuse lahing

44. Islami viis tugisammast. Palun nimetage islamis viis tugisammast. 5p

Vastus:.....
.....

45. Millal toimusid Badri ja Uhudi lahingud? 2p

Vastus:.....

46. Muhamedi surm leidis aset sellel aastal. Nimetage see aasta. 1p

Vastus:.....

47. Märkige sümboliga X kaheksa õiget väidet seoses Muhammadi eluga. 8p

Väide	Tõene	Väär
Muhammad sündis 570		
Muhammad sündis 574		
Muhammadi isa Abdallah suri kui Muhammad oli 8-aastane		
Muhammadi isa Abdallah suri veel enne Muhammadi sündi		
Muhammad vallutas Meka 609. aastal		
Muhammad suri 634. a aprillis		
Muhammadi ema suri kui ta oli 6-aastane		
Oma esimese naise Hadidža eluajal Muhammad ei võtnud mitte ühtegi teist naist		
610. a kuulis Muhammad esimest korda jumalikku kutset		
Muhammad suri 632. aastal		
Muhammad kuulutas ennast kaliifiks 6. oktoobril 633		
Muhammad ja Abu Bakr saabusid Medinasse 622. aastal		
632. a märtsis sooritas Muhammad palverännakut 14000 palveränduri saatel		

48. Selgitage järgmiste mõistete tähendust:

10p

- medrese
- diivan
- ramadan
- islam
- umma
- salat
- džihaad
- namaz
- kitab
- qafir